

České děti jako čtenáři 2017

Děti 6 až 8 let

Starší děti 9 až 14 let

leden 2018

Media audience
measurement

Marketing research
and data analysis

Advertising monitoring
and media analysis

Software for media
data processing

METODOLOGIE

Kvantiativní část:

F2F dotazování za pomoci počítače (CAPI).

Kvalitativní část:

1. Individuální rozhovory
2. Čtenářský deník

CÍLOVÁ SKUPINA

Obecná populace dětí

- 6-8 let + rodič
- 9-14 let
- 15-19 let

VZOREK

Analýza dat byla uskutečněna na vzorku 504 respondentů 6-8 let a 1505 respondentů 9-14 let

TERÉNNÍ SBĚR

Kvantitativní část: září - říjen 2017.

Kvalitativní část:

1. fáze: individuální rozhovory květen – červen 2017
2. fáze „čtenářský deník“ – říjen 2017

VÝBĚROVÉ ZNAKY

Výběrové a vážící kvóty: pohlaví, kraj, velikost místa bydliště a počet členů domácnosti.
Váhy jsou v intervalu: 0,30 – 2,58.

KVALITA

Dodržujeme standardy ESOMAR (European Society for Opinion and Marketing Research) a SIMAR (Sdružení agentur pro výzkum trhu a veřejného mínění).

Oblasti na které se výzkum zaměřoval

- **Děti a volný čas** – děti, rodiče – nejpřínosnější volnočasové aktivity
- **Postoje k čtení knížek a knihovnám** – rodiče i děti
- **Frekvence čtení knížek, množství knížek přečtených v uplynulém období, čtenářské zázemí** – rodiče i děti
- **Důvody nečtenářství a slabého čtenářství**
- **Výběr knížek, zdroje informací o knížkách, způsoby získávání knížek, preferované žánry, oblíbené knižní tituly**
- **Elektronické knížky a audioknihy** – děti, rodiče
- **Povinná školná četba, její vnímání a podoba, zdroje informací do školy** – děti + názory rodičů
- **Návštěva školních a veřejných knihoven/důvody nevyužívání** – děti a rodiče
- **Využívání a spokojenost s nabídkou služeb knihoven**
- **Knihovna dnes a zítra – motivátory návštěvnosti**

- Ve srovnání s rokem 2013 – dotazníky aktualizovány + doplněny o sadu nových otázek
- 2 typy dotazníků – děti 6-8 let (dotazovány s rodiči) + dotazník 9-19 let (umožněno srovnání)

Děti a volný čas

60% dětí 6-8 let několikrát týdně navštěvuje kroužky, 86% alj1x týdně

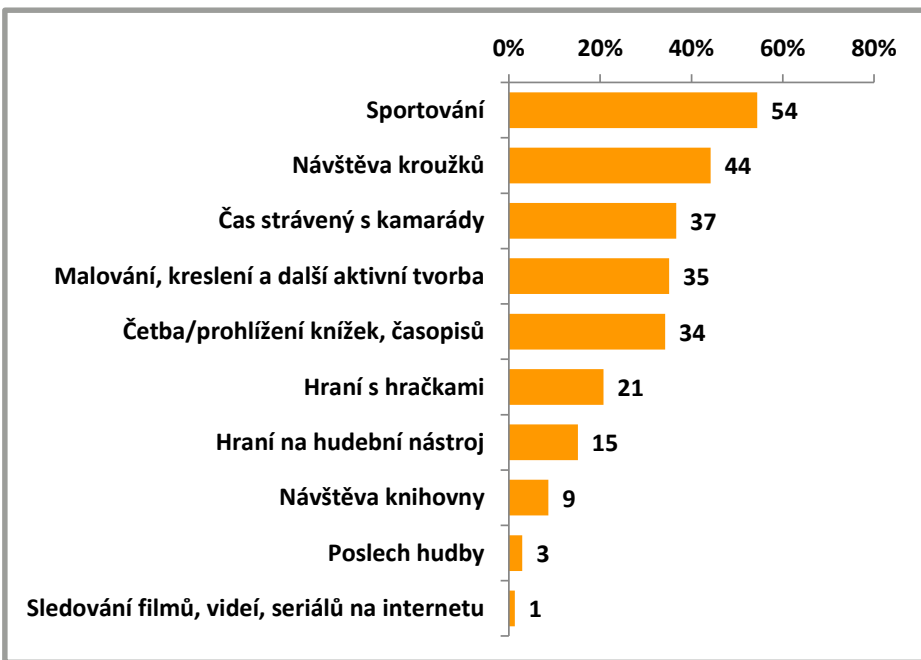

Které z následujících aktivit považujete z hlediska trávení volného času svých dětí za nejpřínosnější a které za nejméně přínosné?

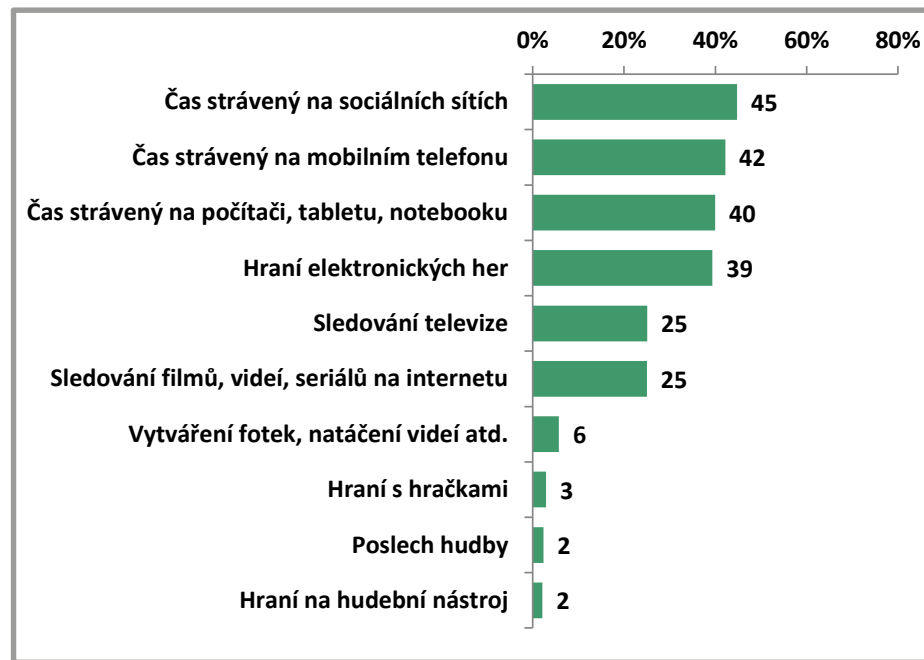
TOP 10

Základ: Celý vzorek, N=504

Nejpřínosnější aktivity

Méně přínosné aktivity

„Zpívám a hraju na klavír, chodím 1x týdně na zpěv, 1x týdně na klavír, 1x týdně mám sport.“ (dívka 9-14 let).

Příprava do školy, televize, internet, elektronické hry, facebook

Denně

TOP 5

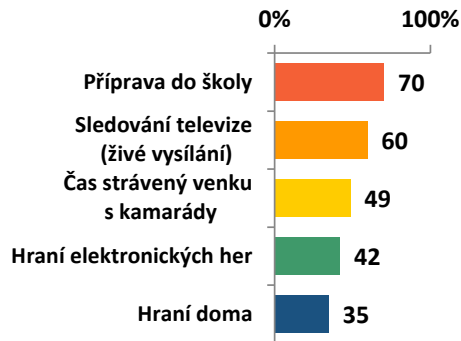
Jak často se věnuješ následujícím činnostem?

Základ: Celý vzorek, N=1505

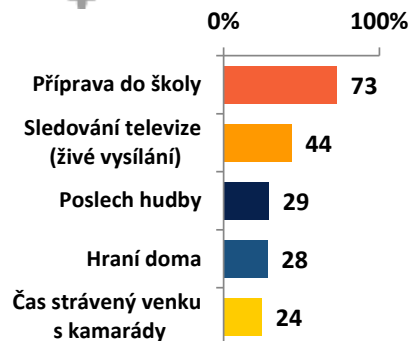
Děti 9-10 let

Chlapci

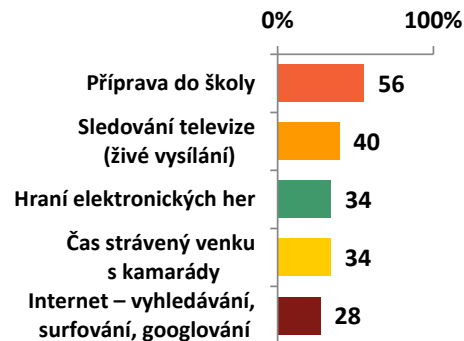
Dívky

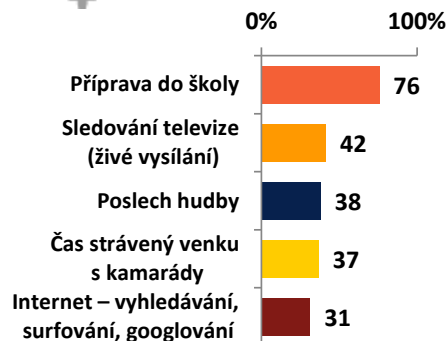
Děti 11-12 let

Chlapci

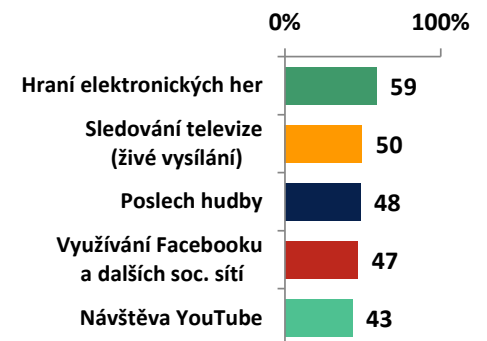
Dívky

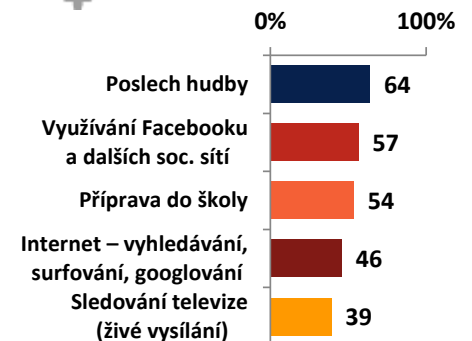
Děti 13-14 let

Chlapci

Dívky

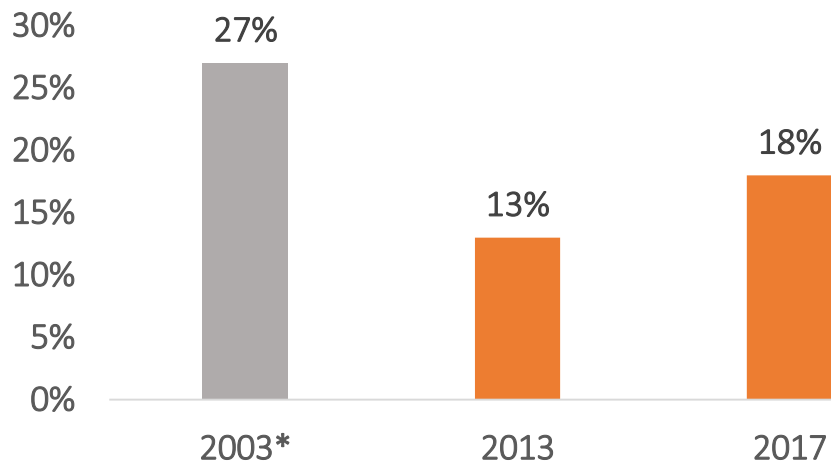

Vývoj čtenářství 2013/14 - 2017

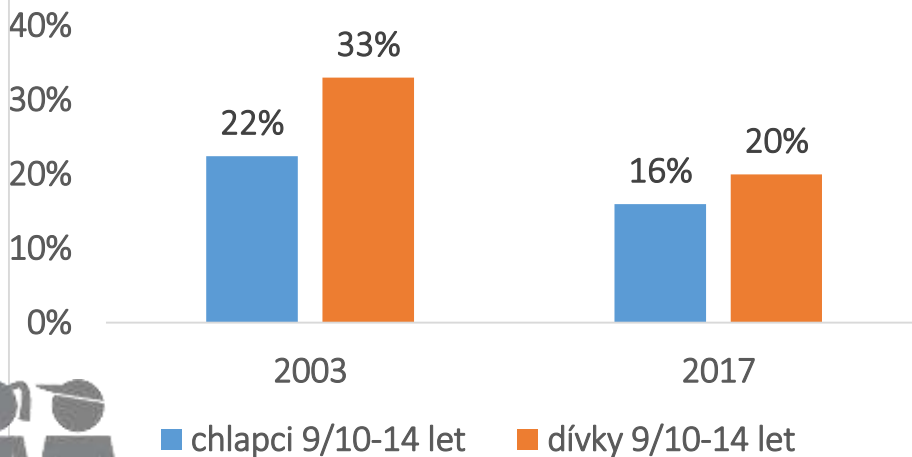

Vztah dětí ke čtení se mezi lety 2013 – 2017 nezhoršil

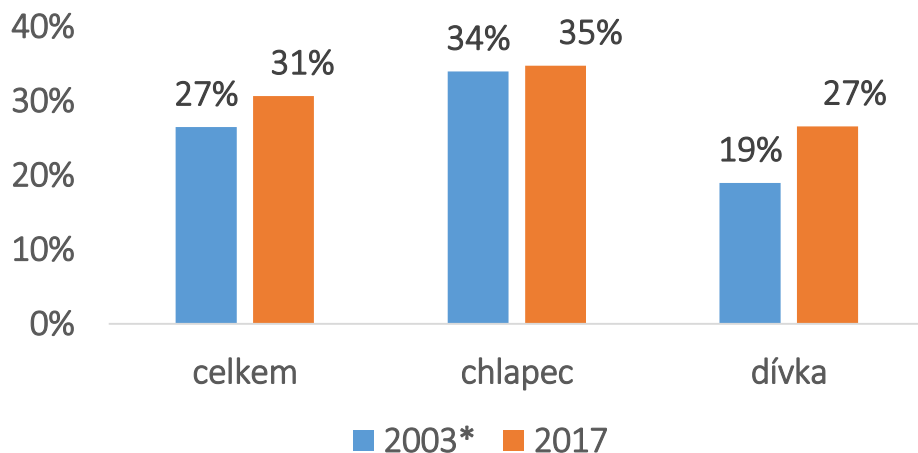
Podíl denních čtenářů - vývoj v letech

Denní čtenáři

Žádná přečtená kniha za měsíc

54 %

dětí 9-14 let

baví čtení knížek.

RŮST + 8% 2013 - 2017

Základ: Gabal Analysis & Consulting 2003, Jak čtou české děti, N = 1092 dětí ve věku 10-14 let
Národní knihovna, Nielsen Admosphere 2013, 2017 – České děti jako čtenáři, N=1518, 817

3 sociální instituce, které nejvíce formují dětské čtenářství...

Chlapec, 19 let: „Čtení mě pořádně začalo bavit až na střední škole, kdy nám na gymnáziu začala tvrdší povinná četba. Od prváku jsme museli dělat čtenářské deníky, takže jsem začal povinnou literaturou. První knížky, které jsem začal číst, byla antická literatura. Upřímně mě to docela chytlo

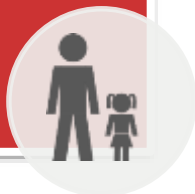
„První návštěva knihovny byla se školou, šli jsme tam v brzkých třídách na exkurzi, mohli jsme si celou knihovnu projít, prolistovat knížky, to mě hodně inspirovalo. Zaujalo mě tam hodně knížek, je to úplně jiný svět, je to klidný.“

Dívka, 17 let: „Tak mě asi nejvíc ovlivnilo, když jsem byla malá a mamka mě četla před spaním, což mě hodně pomohlo k tomu, že vlastně teďka k těm knížkám mám kladný vztah a vůbec mě nevedí přijít domů a přečíst si knížku, což hodně lidem v mém věku nebo klidně i mladším než jsem já, dělá problémy, protože všichni jsou na těch různých vymoženostech moderní doby.

Čtenářství nejvíce ovlivněno věkem, pohlavím a vzděláním rodičů

- Mladší děti potřebují získat čtenářskou dovednost
- Starší děti čtou méně často, ale déle
- S věkem roste podíl dětí, které nečtou vůbec
- Genderové rozdíly v čtenářství s věkem zesilují

Věk

- Dívky čtou více než chlapci – častěji a déle
- Maminky čtou výrazně častěji než tatínkové a také častěji navštěvují knihovny

Gender

- Vzdělání rodičů ovlivňuje čtenářství dětí v mnoha ohledech
- Vzdělanější rodiče častěji čtou sami i předčítají dětem
- Děti vzdělanějších rodičů jsou silnějšími čtenáři

Vzdělání rodičů

„Rodiče mi četli úplně odmalinka. První knížka byla encyklopedie dinosaurů, v těch 5 letech. Naučila jsem se číst asi v 5 letech, to jsem si pak začala číst knížky sama. Sama od sebe, rodiče mě nenutili. Tak těch 10 let jsem četla každý týden tak 3 knížky. Postupem času to klesalo a teď už moc nečtu.“

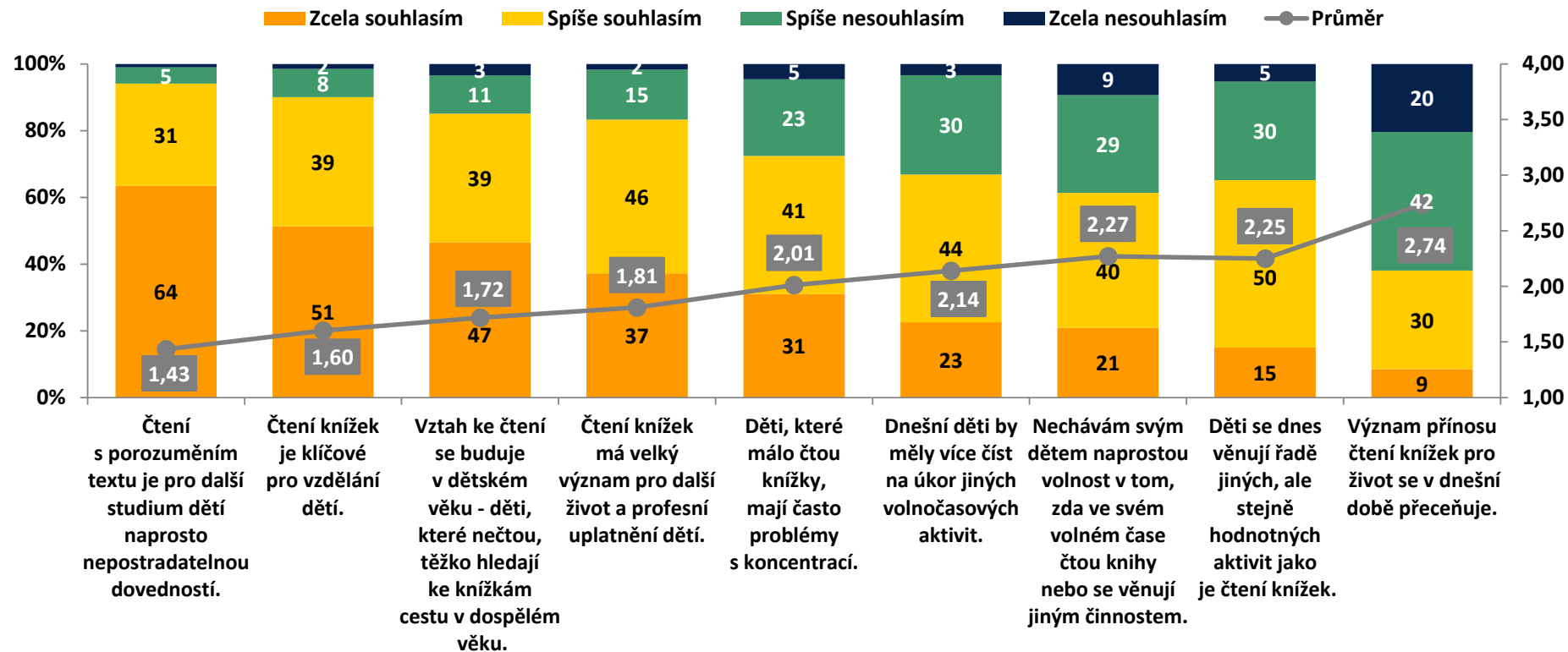
Názory rodičů: Čtení s porozuměním + čtení knížek JE klíčové pro vzdělání

Jaké jsou Vaše názory na čtení knížek u dětí?

1=Zcela souhlasím4=Zcela nesouhlasím

Základ: Celý vzorek, N=504

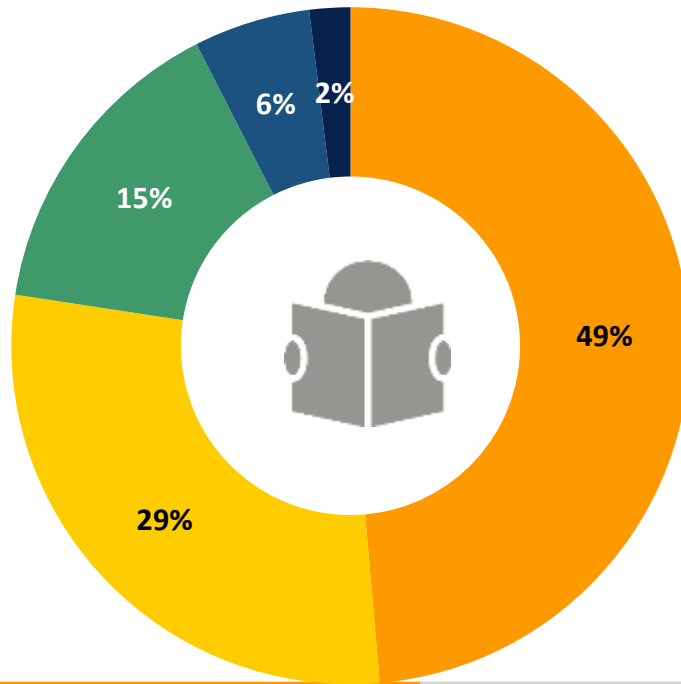
Čtenářské zázemí v rodině – maminky čtou výrazně častěji než tatínkové

Kdo z rodičů Ti čte častěji?

Základ: Rodiče jim čtou alespoň občas, N=411

- Maminka mi čte častěji než tatínek.
- Čte mi jenom maminka (tatínek mi téměř nečte).
- Maminka i tatínek mi čtou oba zhruba stejně často.
- Tatínek mi čte častěji než maminka.
- Čte mi jen tatínek (maminka mi téměř nečte).

8 z 10

děti uvedlo, že jim
alespoň občas čte
maminka nebo tatínek.

Základ: Celý vzorek, N=504

S vyšším vzděláním roste i podíl maminek a tatínků, kteří čtou dětem oba zhruba stejně často.

Frekvence čtení se v průběhu roku mění...

Čtenáři

Okolnosti, za kterých děti a mládež čtou častěji

45 %

Pokud mě
kniha zaujme

31 %

Kvůli povinné
četbě

31 %

Dostanu knihu
jako dárek

19 %

Prázdniny

18 %

Víkend

Základ: Čtou knihy*, N=1236

Slabí čtenáři +
nečtenáři

Proč nečtou častěji starší děti + mládež

56%

Nebaví mě to

41%

Existuje
spousta
zábavnějších
věcí, než je
čtení knih

40%

Nemám čas,
věnuji se jiným
věcem

37%

Všechno, co
chci vědět, se
dozvím na
internetu

12%

Nemám žádné
zajímavé knížky

Děti 6-8 let

Způsoby výběru knih

TOP 5

44 %

Podle
obrázků

40 %

Doporučení
rodičů

33 %

Podle
žánru

32 %

Podle velikosti
písmen

20 %

Podle
počtu stran

Základ: Čtou knihy alespoň jednou za čtvrt roku, N=414

Způsoby získávání knih

(Nejčastěji)

TOP 5

37 %

Dostávám je
jako dárek

32 %

Doma v
knihovně

14 %

Ve veřejné
knihovně

7 %

Půjčuji si je

6 %

V knihkupectví

Základ: Čtou knihy alespoň jednou za čtvrt roku, N=414

Knihy, které nejvíce zaujaly v posledním roce

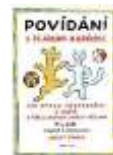
TOP 3

2 %

3 %

2 %

Základ: Čtou knihy alespoň jednou za čtvrt roku, N=414

Oblíbené žánry

TOP 6

Pohádky, pověsti

74 %

Knihy o přírodě a
zvířatech

52 %

Komiksy

31 %

Příběhy o dětech a
mládeži

24 %

Encyklopedie,
naučná literatura

17 %

Základ: Čtou knihy alespoň jednou za čtvrt roku, N=414

4 %

dětí ve věku 6-8 let

četla někdy
elektronickou knihu.

Základ: Celý vzorek, N=504

37 %

mladších dětí

poslouchá alespoň
někdy audioknihy.

Základ: Celý vzorek, N=504

Děti 9-14 let

Základ: Čtou knihy, 9-14 let

Způsoby výběru knih

46 %

Podle žánru

31 %

Doporučení kamarádů

30 %

Ze seznamu povinné četby

20 %

Podle obrázků

19 %

Doporučení rodičů

Základ: Čtou knihy, 9-14 let

Způsoby získávání knih (nejčastěji)

31 %

Dostávám je jako dárek

23 %

Ve veřejné knihovně

15 %

Doma v knihovně

13 %

Půjčuji si je

9 %

Ve školní knihovně

Oblíbené žánry 9-14 let

Komiksy

34 %

Dobrodružné knihy

33 %

Knihy o přírodě a zvířatech

33 %

Fantasy, Sci-fi

32 %

Příběhy o dětech a mládeži

30 %

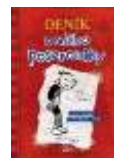
Základ: Čtou knihy*, N=1236

Knihy, které nejvíce zaujaly v posledním roce

Základ: Čtou knihy, N=1236*

5 %

5 %

1 %

Zkušenost s elektronickými knihami

11%

9-10 let

16%

11-12 let

28%

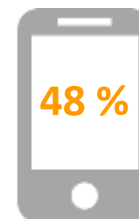
13-14 let

37%

15-16 let

44%

17-19 let

Celkově nejčastěji čtou e-knihy na smartphonu.

Základ: Celý vzorek, N=1505

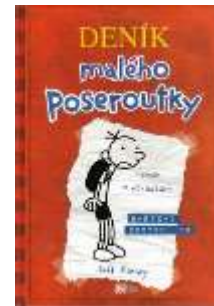
Základ: Četli nějakou e-knihu, N=418

Filmový nebo knižní hrdina?

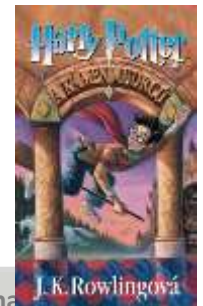
Co se ti líbí na Elze? „Že je hezká a že má ledovou moc, má dlouhý bílý cop a sestru.“ (6-8 let)

Proč právě Greg? „Baví mě ten jeho život, jsou to kalamity, má průšvihy. Prožívá pořád něco zajímavého.“ (9-14 let)

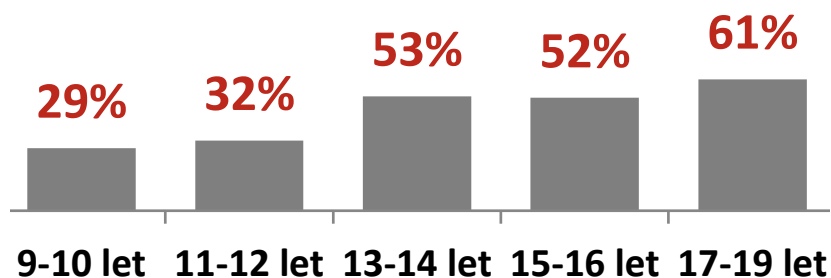
Proč právě Harry? „Hlavně kouzla, ten vymyšlený svět, hrad Bradavice. Je statečný, do něčeho se pustí, připadá mi, že je někdy hloupý, většině věcí ani nerozumí, ale je jednoduchý a normální.“ (9-14let)

Zpět na

67% 9-19 let má povinnou školní četbu, 62% je s ní spokojených

45 % respondentů 9-19 let uvedlo, že **více než polovina spolužáků povinnou četbu nečte.**

„Asi to přínos má, donutí mě to číst konkrétní knížky, které bych normálně asi nečetla.“

„Někdy se mi ty knížky, ale vážně nelíbí. Pak to přínos nemá.“

Průměrný počet knih k přečtení za rok

Nejvíce knížek mají za rok přečíst

studenti gymnázií, naopak **nejméně** knih mají v rámci povinné četby ročně přečíst **žáci základních škol.**

37% navštívilo školní a 49% veřejnou knihovnu v uplynulém roce

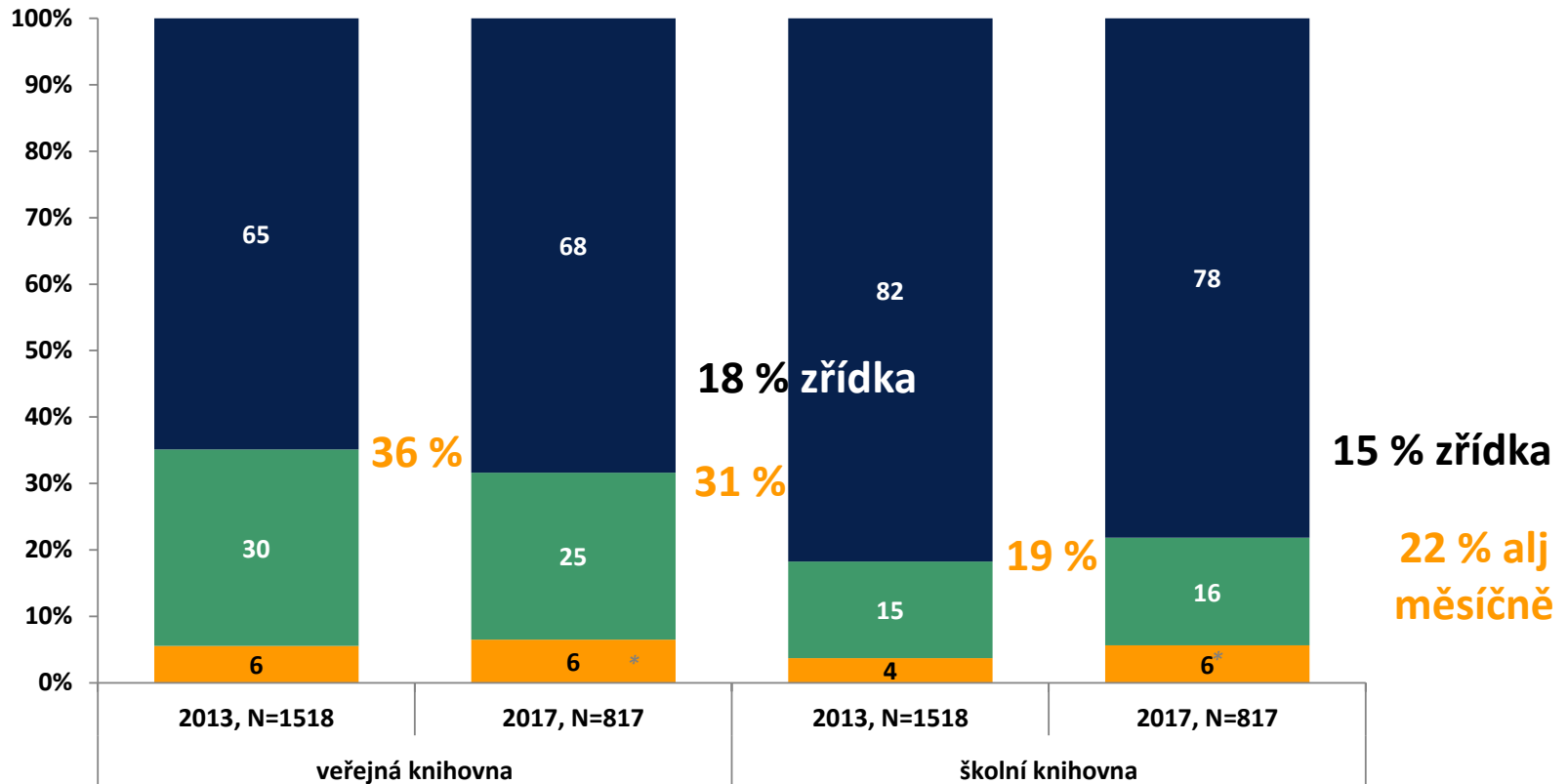

Jak často chodíš do knihovny?

Základ: Celý vzorek , N=různé

Často (min. 1 - 2 krát týdně) Občas (měsíčně) Zřídka/Nikdy

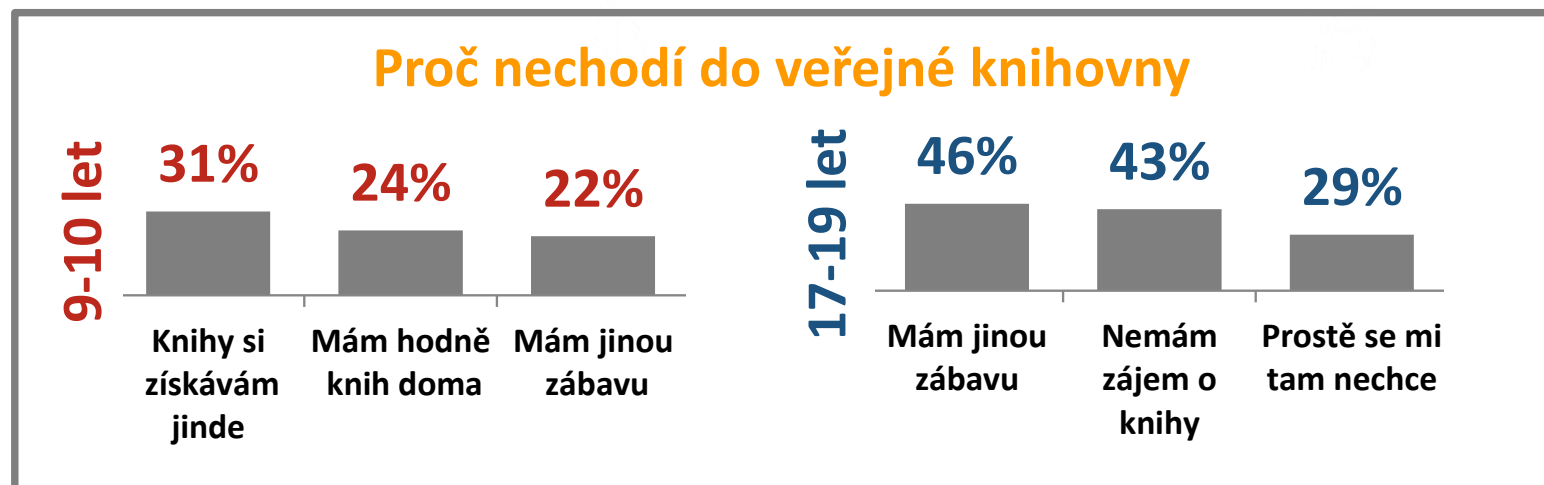
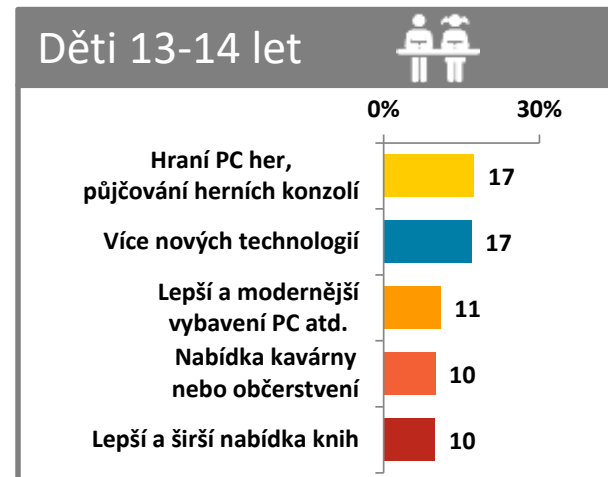
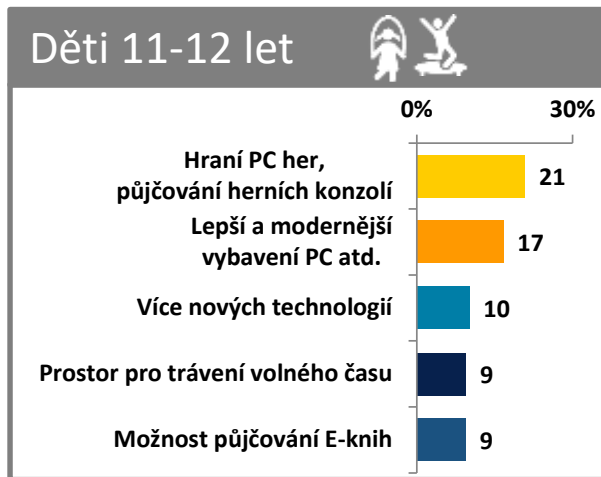
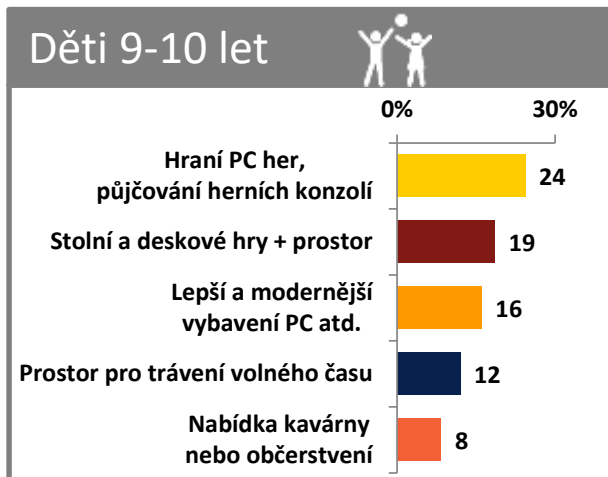
! Jen věková skupina 9-14 let

*V roce 2017 byly možnosti odpovědí pro potřeby srovnání překódovány.

Hraní PC her + lepší a modernější vybavení

Existují nějaké služby knihovny, které by Tě motivovaly k tomu, abys (opět) začal/a knihovnu navštěvovat?

Základ: Nechodí do veřejné knihovny, N=809

Jak si děti 6-8 let představují ideální knihovnu?

Luisa „Knížky, klouzačku, voda na napití. Ještě je tam u dětských knížek plyšák. To když přijdou 2 děti a jedno si nechce prohlížet knížky, tak aby si tam mohlo hrát s plyšákem.“

Tobík „Já bych udělal takovou normální knihovnu, jakou mají v Minecraftu. Je tam polička a tam jsou různé knížky, nebudou tam názvy, ale udělal bych to rád. V knihovně by měl být playstation, 11 playstationů.“

MEDIARESEARCH • R&A • AD INTEL • ADWIND SOFTWARE

Hana Friedlaenderová

Senior Research and Insights Manager

Mobil: +602 265 277

E-mail: hana.friedlaenderova@admosphere.cz

Nielsen Admosphere, a.s. | Českobratrská 2778/1 | 130 00 Praha 3 | www.nielsen-admosphere.cz